

**Житомирський державний університет імені І. Франка
Навчально-науковий інститут філології та журналістики
Кафедра теорії та історії світової літератури**

ПОЛІЛОГ

№ 1

**Науково-публіцистичний
студентсько-викладацький збірник**

Засновано у 2013 р.

**Житомир
Вид-во ЖДУ ім. І. Франка
2013**

УДК 82–92 : 82.09

Головний редактор

Володимир Єршов, доктор філологічних наук

Відповідальний секретар

Ольга Коржовська, кандидат філологічних наук

Редакційна колегія:

Галина Бондаренко, кандидат філологічних наук

Галина Соболевська, кандидат філологічних наук

Наталія Астрахан, кандидат філологічних наук

Зоя Ржевська, старший викладач

Вікторія Білявська, асистент

Катерина Мельник, асистент

Верстка, технічне редагування

Жанна Ганько

Затверджено на засіданні
кафедри теорії та історії світової літератури
(протокол № 9 від 30 травня 2013 р.)

Державна реєстраційна служба України. Свідоцтво про державну
реєстрацію друкованого засобу масової інформації:
Серія ЖТ № 184/561-Р від 04.04.2013 р.

ISSN 2311-1844

Адреса редколегії:

Житомирський державний університет імені Івана Франка.
10008. Житомир, вул. Велика Бердичівська, 40, корп. 4, ауд 503.
e-mail кафедри: zar.liter@gmail.com

© «Полілог», 2013.

ISSN 2311-1844

З М І С Т

Володимир ЄРШОВ. СЛОВО ВІД РЕДАКТОРА	5
---	---

ЕЙДОС ЗАРУБІЖНОГО

ТЕКСТУ

Петро БІЛОУС

ЛІКУВАЛЬНІ ОСОБЛИВОСТІ ЛІТЕРАТУРИ	9
--	---

Анастасія БІЛОУС

РОМАН КАРЕЛА ЧАПЕКА «ВІЙНА З САЛАМАНДРАМИ» ЯК ЖАНР РОМАНУ-ПЕРЕСТОРОГИ	12
---	----

Юлія БІЛОШИЦЬКА

ОБРАЗ БУНТІВНОЇ ЛЮДИНИ В ПОВІСТІ ДЖЕРОМА СЕЛІНДЖЕРА «НАД ПРИРВОЮ У ЖИТІ»	18
--	----

Юлія БОЙКО

ЛИЦАРСЬКИЙ РОМАН «ТРИСТАН ТА ІЗОЛЬДА»: СВОЕРІДНІСТЬ ОБРАЗНОЇ СИСТЕМИ	26
--	----

Наталія БОРИСЕНКО

ОСОБЕННОСТИ ИНТЕРПРЕТАЦИИ ФАУСТОВСКОГО СЮЖЕТА В РОМАНЕ ТОМАСА МАННА «ДОКТОР ФАУСТУС»	35
---	----

Зоряна ГОЛОВЕЦЬКА

ПРОБЛЕМА АВТОРА ТА ЧИТАЧА ЛІТЕРАТУРНОГО ТВОРУ В РОМАНІ МИХАЙЛА БУЛГАКОВА «МАЙСТЕР І МАРГАРИТА»	41
---	----

Анна ГУБАРЕВА

ИНТЕРПРЕТАЦИЯ МОТИВОВ ЕМОЦИОННОГО СТАНУ ГОЛОВНИХ ГЕРОІВ У МІСТЕРІІ Д. Н. Г. БАЙРОНА «КАЙН»	50
---	----

Надія ЗАБОЛОЦЬКА

БІБЛІЙНІ РЕМІНІСЦЕНЦІЇ В РОМАНІ МИХАЙЛА БУЛГАКОВА «МАЙСТЕР І МАРГАРИТА»	57
---	----

Анастасія ЛАВРОВА

ІНТЕРПРЕТАЦІЯ ОБРАЗУ ДИЯВОЛА: ВІД ТЕОЛОГІЧНОГО ОСМИСЛЕННЯ ДО ХУДОЖНЬОЇ ПРАКТИКИ	66
---	----

Анастасія ЦЕРКОВНА

СИМВОЛІКА СМЕРТІ У ПОЕТИЧНІЙ ТВОРЧОСТІ ЕДГАРА АЛЛАНА ПО	73
---	----

У ПРОСТОРІ ВОЛИНСЬКОГО ТЕКСТУ

Софія ГУЗЕНКО

«ЖИТЕЙСКИЕ ИСТОРИИ» В. С. КИРИЧАНСКОГО: ПРОБЛЕМАТИКА, СТИЛЬ, ЖАНРОВЫЕ ОСОБЕННОСТИ	79
--	----

Анна ЄВПАК

ХУДОЖНЯ ТВОРЧИСТЬ А. М. ЛІСОВСЬКОГО: ПОЕТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ТА ПРОБЛЕМАТИКА ПОЕЗІЙ	84
---	----

Марія ЕСАУЛОВА

ЛИРИЧЕСКИЙ ПОРТРЕТ ЖЕНЩИНЫ В ТВОРЧЕСТВЕ Г. Ф. БОНДАРЕНКО	91
---	----

Юліана КАЦЕМБА

ХУДОЖНЯ ПАРАДИГМА ІНШОСТІ В «ЧОРНІЙ РАДІ» П. КУЛІША ТА «СПОГАДАХ СОПЛІЦИ» Г. ЖЕВУСЬКОГО	98
--	----

Ірина СТАРОВОЙТ

ХУДОЖНЯ ПРОЗА

Г. М. ЦИМБАЛЮКА: ПРОБЛЕМАТИКА
ТА ХУДОЖНІ ОСОБЛИВОСТІ
(НА ПРИКЛАДІ ЗБІРКИ
«ЦІНА ПЕЧАЛІ») 103**Аліна СТРОЦЬКА**ТИПОЛОГІЯ ТА СИСТЕМА ОБРАЗІВ
ВОЛИНСЬКИХ ГАВЕНД МІХАЛА
ЧАЙКОВСЬКОГО «ЗИМОВА НІЧ.
СПОГАДИ З ГАЛЬЧИНА»,
«ОСІННІЙ ДЕНЬ. СПОГАДИ З
ГАЛЬЧИНА» ТА «САВЕЛІЙ.
ПОЛКОВІ СПОГАДИ» 109**СОБОР МУЗ:
ПОЕТИЧНА СТОРІНКА****Володимир БІЛОБРОВЕЦЬ** 115**Галина БОНДАРЕНКО** 116**Ольга ГАВРИЛОВА** 117**Надія ЗАБОЛОЦЬКА** 118**Ольга КОРЖОВСЬКА** 119**Ольга КУЧУК** 120**Антон ЛІСОВСЬКИЙ** 121**Лілія МАСАН** 122**Юлія МАРТИНЕНКО** 123**Катерина МЕЛЬНИК** 124**Ксенія МУЗИЧЕНКО** 125**Марія РОЗБІЦЬКА** 126**Леся САВЧУК** 127**Аксінья СІНЬКО** 128**Віра СМОЛЯР** 129**Марина СУПРУНЕНКО** 130**Микола ТИМОЩУК** 131**Марія ХОМЧУК** 132**Даша ШАБАЛІНА** 133**Надія ШАНЮК** 134**Марія ШОМКО** 135**Леся ЯНЧЕВСЬКА** 136**5-й ПОВЕРХ****Вікторія БІЛЯВСЬКА**ОБ'ЄДНАНІ ІМЕНЕМ ЮЗЕФА ІГНАЦІЯ
КРАШЕВСЬКОГО 138**PERCONTATIO:
ІНТЕРВ'Ю****Катерина МЕЛЬНИК.**«ПО СЕКРЕТУ» З ОЛЬГОЮ
КОРЖОВСЬКОЮ.*Percontatio* 141**ХРОНІКА КАФЕДРИ**

2011 – 2013 рр. 147

ОБ'ЄДНАНІ ІМЕНЕМ ЮЗЕФА ІГНАЦІЯ КРАШЕВСЬКОГО

12 – 15 жовтня 2012 р. у Житомирському державному університеті імені Івана Франка відбулася Міжнародна наукова конференція, присвячена 200-річчю з дня народження Ю. І. Крашевського «Універсум Юзефа Ігнація Крашевського», письменника, публіциста, видавця, історика, філософа, видатного польського та українського суспільного та політичного діяча, значна частина життя якого минула в Україні та, зокрема, в Житомирі.

Організатором Міжнародної конференції виступили кафедра теорії та історії світової літератури (завідувач проф. В. Ершов) Інституту філології та журналістики (директор проф. В. Мойсієнко) ЖДУ ім. І. Франка (ректор проф. П. Саух), Інститут літератури імені Т. Г. Шевченка НАН України (директор, академік М. Жулинський), кафедра полоністики (завідувач член-кореспондент Р. Радишевський) Інституту філології Київського національного університету імені Т. Шевченка, завідувач кафедри літератури романтизму (проф. А. Фабіановський) Інституту польської літератури факультету полоністики Варшавського університету, Житомирська обласна Спілка поляків України (голова В. Лясковська-Щур), Національна спілка краєзнавців України (проф. М. Костриця).

Доповідь академіка НАН України, академіка-секретаря ВЛММ НАН України, директора Інституту літератури ім. Т. Г. Шевченка НАН України М. Жулинського на тему: «Парадигма „іншого“ у творчості Ю. І. Крашевського», задала відповідну тональність проведенню конференції. Видатний вчений наголосив на тому, що «ми можемо і повинні сьогодні глибше пізнати творчість Ю. І. Крашевського, якщо говорити про так званий його український період. І тут ми бачимо, що він зробив колосальний крок у пізнанні не тільки соціального стану українців, <...> але й у пізнанні взаємостосунків, які на той час панували на Волині».

Директор Інституту Інтердисциплінарних та порівняльних досліджень «Схід – Захід» Інституту польської філології Бялостоцького університету професор Я. Лавський виступив з доповіддю «J. I. Kraszewski A. D. 2012 w opiniach polskich i zagranicznych badaczy. Wokół jubileuszowej ankiety o pisarzu», представивши сучасний європейський літературний дискурс, що розвивається довкола постаті Ю. І. Крашевського.

Член-кореспондент НАН України, організатор та завідувач першої кафедри полоністики в Україні за всі часи, головний редактор «Київських полоністичних студій», автор першої за 200 років монографії про творчість Крашевського Р. Радишевський виступив з доповіддю «Ю. І. Крашевський: діалоги з Україною», у якій розкрив найбільш важливі аспекти українського дискурсу Ю. І. Крашевського.

Професор кафедри ангелістики Варшавського університету, видатний шекспіролог А. Цетера представила доповідь «O przyjaźni z Szekspirem w tle: korespondencja J. I. Kraszewskiego i I. Hołowińskiego», зазначаючи, що листи першого польського перекладача творчої спадщини Шекспіра Ігнація Головінського є прекрасним джерелом знань про дружбу, яка поєднувала перекладача та письменника, а також дозволяють відтворити певні аспекти біографії Ю. І. Крашевського.

Секційні засідання відбулися за трьома напрямками: «Історія,

світогляд, традиції в житті та творчості Ю. І. Крашевського», «Ю. І. Крашевський єднає: діалог культур крізь час і простір», «Польська література України: Духовні заповіді Ю. І. Крашевського», керівниками секцій стали провідні українські та польські вчені: академік НАНУ М. Жулинський (Україна), проф. Г. Борковська (Польща), проф. А. Цетера (Польща), проф. В. Ершов (Україна), проф. Р. Радишевський (Україна) проф. Я. Коморовський (Польща). На секційних засіданнях було звернуто увагу на сучасний стан розвитку крашевськознавства у літературознавчих та мовознавчих студіях.

У перший день роботи конференції всі учасники мали змогу відвідати концерт заслуженого колективу польської культури, камерного ансамблю ім. І. Ф. Добжинського «Польська музика Волині доби романтизму» під керівництвом кандидата мистецтвознавства, доцента Житомирського національного агроєкологічного університету, члена Національної спілки композиторів України, видатного концертмейстера І. Копоть.

13 жовтня 2012 року відбулась екскурсія до Музею старожитностей Навчально-наукового інституту філології та журналістики ЖДУ ім. І. Франка. Заступник директора ННІ ФЖ з виховної роботи, а разом і завідувач музею М. Масловська представила гостям неповторну картину старовинних речей Житомирського краю. Гості конференції мали змогу доторкнутися до історії та відчувати справжній дух польської оселі.

Цього ж дня гості та учасники конференції відвідали Житомирську обласну філармонію, де проходили урочистості XVIII Міжнародного фестивалю польської культури «Веселка Полісся», започаткований ще першим головою обласного відділення Спілки поляків України, відомим журналістом, поетом і громадським діячем Валентином Грабовським.

14 жовтня відбулася екскурсія «Житомир Ю. І. Крашевського» (лектор-екскурсовод В. Ершов), під час якої учасники змогли побачили дім Ю. І. Крашевського, гімназію, будинок колишнього театру та пройтися стежками, якими колись ходив видатний волинянин.

15 жовтня у Київському національному університеті ім. Т. Шевченка проходила презентація книги члена-кореспондента НАНУ Р. Радишевського «Юзеф Ігнацій Крашевський: діалоги з Україною».

Постать Ю. І. Крашевського, яка приваблює багатогранністю вже не одне покоління дослідників, об'єднує значну кількість видатних науковців як України, так і Польщі. Учасники відзначають високий рівень організації конференції та сподіваються на подальшу плідну співпрацю.

29 листопада 2012 р. академік НАН України, академік-секретар ВЛММ НАН України, директор Інституту літератури ім. Т. Г. Шевченка НАН України Микола Григорович Жулинський надіслав листа подяки на адресу ректора університету професора П. Ю. Сауха, у якому висловив щире вдячність керівництву університету, директору Інституту філології та журналістики проф. В. М. Мойсієнко, завідувачу кафедри теорії та історії світової літератури проф. В. О. Ершову та його колегам по кафедрі за високу організацію Міжнародної наукової конференції, присвяченої 200-річчю від дня народження Ю. І. Крашевського.

Вельмишановний Петре Юрійовичу!

Із щирим почуттям поваги і вдячності висловлюю Вам своє і моїх колег захоплення чудово організованою і науково вагомою

Міжнародною науковою конференцією, присвяченою 200-річчю від дня народження Юзефа Ігнація Крашевського, яка пройшла в стінах очолюваного Вами університету 12 – 14 жовтня 2012 року.

Сподіваюсь, що Ви не відмовите собі в приємності висловити свою і нашу вдячність Вашим колегам, а саме, проректору з наукової роботи, доктору педагогічних наук Наталії Андріївні Сайко, директору Інституту філології та журналістики, доктору філологічних наук, професору Віктору Михайловичу Мойсієнку і особливо, бо відчувалося особливе уболівання за гідне вшанування пам'яті славетного житомирянина-волинянина Ю. І. Крашевського з його боку, завідувачу кафедри теорії та історії світової літератури, доктору філологічних наук, професору Володимирові Олеговичу Єршову та його колегам по кафедрі.

Ви та Ваші колеги, яких я згадав і яких не згадав, але бачив-уявляв, скільки співробітників Вашого університету були задіяні в підготовці й проведенні конференції «Універсум Юзефа Ігнація Крашевського», зуміли запросити достойних учених, політичних і громадських діячів із Республіки Польща, а також із Спілки поляків України та місцевих краєзнавців і витворити відкриту атмосферу міжнародного наукового діалогу. Він був продовжений у Києві в Інституті філології Київського національного університету ім. Тараса Шевченка завдяки ентузіазму та ефективній співпраці з Вашим університетом та Інститутом літератури ім. Т. Г. Шевченка НАН України завідувача кафедри полоністики КНУ ім. Т. Шевченка, члена-кореспондента НАН України Р. П. Радишевського, який прибув із чудовим дарунком учасникам конференції – монографією про життя і творчість Ю. І. Крашевського.

Не можу не висловити свого приємного подивування кількістю та науковою якістю досліджень, приурочених до цієї конференції, до ювілею Ю. І. Крашевського. Передусім був вражений двома монографіями В. О. Єршова «Польська література Волині доби романтизму: генологія мемуаристичності» (2008 р.) та «Польська мемуаристична література Правобережної України доби Романтизму» (2010 р.). Безперечно, це новаторські дослідження, базовані на величезному масиві архівних матеріалів, історичних польських та українських джерел, а головне, в цих монографіях обґрунтовано – і це вперше здійснено! – генезис і функціонування польськомовної літератури Волині як самодостатнього художнього феномену в літературі й культурі Правобережної України.

Безперечно, Ваш університет, шановний Петре Юрійовичу, є сьогодні лідером у дослідженні літератури, мистецтва, культури Волині доби просвітництва, класицизму і романтизму. Це засвідчила міжнародна конференція «Універсум Юзефа Ігнація Крашевського», яка пройшла на високому науковому та організаційному рівні.

Щиро вдячний Микола Жулинський, академік НАН України, академік-секретар ВЛММ НАН України, директор Інституту літератури ім. Т. Г. Шевченка НАН України.

29 листопада 2012 р. (№ 130/565).

Вікторія Білявська,
Асистент